

paa forstellig Maade, men uden dog at Staten yder Tilskud til Afholdelsen af selve Afsløsningssummen. Man har, for at en Overenskomst kan komme i Stand, opstillet den Fordring, at to Tredjedele af Tiendehynderne skulle være enige derom, ligesom ogsaa i det Tilfælde, at Tienden ejes af flere, to Tredjedele af disse skulle slutte sig til Overenskomsten. Smidlertid er Frivillighedsprincippet ogsaa her gennemført, idet en Overenskomst, der er indgaaet paa den Basis, at to Tredjedele af Tiendehynderne have sluttet sig til den, dog ikke er forbindende over for den Tredjedel, der Mindretal, som ikke vil gaa med til denne Overenskomst. Forslaget viser nemlig i § 3 den Vej, ad hvilken Sagen skal ordnes, idet Staten saa træder ind som Medlem, saa at Mindretallet kommer til i Fremtiden at indbetale Tienden paa Amtstuen til Staten, der overtager at udrede den Del af Afsløsningssummen, som falder paa Mindretallet.

Et af de Ofre, som Staten bringer for at fremme denne Sag, maatte selvfølgelig først blive det, at Staten giver Afsald paa de Afgifter og Statter, der ere paalagte Tienden og det matriculerede Tiendehartkorn. Det udgør et Beløb af 250,000 Kr. eller $\frac{1}{4}$ Million om Aaret, hvilket kapitaliseret vil udgøre omtrent 5—6 Millioner. Smidlertid, dette Offer maa betragtes som selvfølgeligt. — Men her opstaar straks det Spørgsmaal, hvorledes skal man forholde sig med Hensyn til den Tiende, der maatte være afløst, allerede forinden denne Lov træder i Kraft. Sagen er vel teoretisk meget let at klare, thi hvis det er saaledes, at Tiendepigten virkelig er ophørt, kan man jo ganske rolig ogsaa lade Staten bortfalde. Praktisk ere Vanskelighederne større, idet der i Reglen ikke har fundet nogen virkelig Afsløsning af Tienden Sted, men der foreligger kun dette Forhold, at enten samtlige Tiendehynder, hvad der dog meget sjældent er Tilfældet, eller et Flertal af dem have købt Tienden. I saa Fald er Tiendepigten ikke ophørt. Det viser sig, hvis det er en Kirketiende, deri, at Kirken staar med sine Rettigheder, og til Fyldestgørelsen af disse Rettigheder vedbliver netop Tiendepigten. Men selv ved Kongetienden vil Forholdet i Reglen være dette, at et Mindretal af Tiendehynderne ikke have været med til at købe Tienden; den er købt af Gaardene og de større Parceller, men ikke af de mange Huslodder og udstykkede mindre Ejendomme, de ere holdte uden for Overenskomsten. For deres Vedkommende vedbliver i alt Fald Tiendepigten, og den er saaledes ikke bortfalden. For at Tiendehynderne i disse Til-

fælde skulle blive fri for Staten, maa de henvises til at følge den Vej, som Lovforslaget ellers angiver for virkelig Afsløsning. Dette er saa meget mere nødvendigt, som det jo er en Selvfølge, at selv efter at dette Forslag er blevet til Lov, selv efter at der er givet Afgang til at afløse Tienden paa den i Forslaget angivne Maade, vil det meget godt kunne forekomme, at Tiendehynderne købe Tienden, ganske det samme Forhold, som nu jævnlig har fundet Sted.

§§ 6, 7 og 8 indeholde de nærmere Regler for Ordningen af Forholdet med Hensyn til Afsløsningen og navnlig Overenskomstens Indhold. § 7 angaar navnlig Præstetienden og § 8 Kirketienden. For Præstetiendens Vedkommende er der truffet nærmere Bestemmelse om, hvilken Ret den Beneficiarius, under hvis Embedstid Afsløsning finder Sted, skal have med Hensyn til Rente. Han faar den Rente, der kan gives ham af selve Afsløsningssummen, som anbringes under Stiftsøvrighedens Midler, dog saaledes, at der sikres ham ikke under $3\frac{1}{2}$ pCt. For fremtidige Beneficiarii er Forholdet blevet mere frit; det bliver Kirkeministerens Sag at bestemme, hvor megen Rente der skal tillægges Beneficiarius; dog er der sat en Grænse af $3\frac{1}{2}$ Procent, saaledes at Kirkeministeren ikke kan tillægge en Beneficiarius ved Embedets Tiltrædelse en Rente af ud over $3\frac{1}{2}$ Procent for hele Embedstiden.

Ved Kirketienden har man den store Vanskelighed at sikre Kirkens Rettigheder. Man er der gaaet den Vej, at der af Afsløsningssummen udsøndres en saadan Kapital, at Kirkens Arav kan fyldestgøres gennem Rente. Det vil i Praktisk ganske vist ikke være saa meget let at faa gennemført en Bestemmelse om, hvor stor denne Kapital skal være; der er ingen anden Vej at gaa end at lade en Kommission fastsætte den efter bedste Skøn. Lovforslaget indeholder de nærmere Regler om Kommissionens Sammensætning.

Med Hensyn til Fremgangsmaaden ellers ved Afsløsningen har man søgt at lette Afsløsningen gennem Ansættelse af Tiendeafsløsningskommisserer. Derved har man taget et dobbelt Hensyn. For det første dette, at det offentlige har en ikke ringe Interesse i, at en Afsløsning, naar den finder Sted, virkelig bliver saaledes gennemført, at den ikke er behæftet med større Mangler, at den i alt Fald ikke er behæftet med saa store Mangler, at den i Virkeligheden ikke er en Afsløsning. Dette fremgaar jo allerede deraf, at der paahviler det offentlige en Pligt til at fordele Tienden i Tilfælde af Ejen-